

เรื่องจริง....ของมัมมี่

นำเสนอเมื่อ : 13 ก.ย. 2552

เรื่องจริงของมัมมี่

ผู้เขียนเชื่อว่า คำว่า “คงเป็นที่ค้นหาหรือเป็นที่รู้จักกันดีสำหรับท่านผู้อ่านเกือบทุกคน และเป็นศัพท์ที่พูดแล้วก็นึกภาพออกได้ทันทีว่ารูปร่างหน้าตาของมัมมี่เป็นอย่างไร เมื่อนึกถึงมัมมี่ก็มักจะนึกถึงปิรามิด สถาปัตยกรรมอันยิ่งใหญ่แห่งประวัติศาสตร์ที่ตั้งสูงทึมน้อยท่ามกลางทะเลทรายอันเว้งว่างคูไปดวย เพราะวาสิ่งสองสิ่งนี้มันเป็น- “สิ่งมหัศจรรย์” ที่เป็นสมบัติแห่งความลึกลับของชนชาวอียิปต์โบราณ**มัมมี่**”

แม้จะมีการศึกษาเรื่องราวของมัมมี่มาเป็นเวลานานแล้ว แต่จนถึงปัจจุบันนี้การศึกษาความลับของมัมมี่ก็ยังคงกระทำอยู่ เพราะวิทยาการที่สูงขึ้น เครื่องไม้เครื่องมือที่ทรงประสิทธิภาพขึ้น ยิ่งทำให้สามารถเจาะลึกเข้าไปสู่ความลับในประวัติศาสตร์นี้ได้มากขึ้น เราสามารถเห็นนักวิทยาศาสตร์ และนักโบราณคดีเป็นจำนวนมากมหันตาศึกษา -เรื่องราวของมัมมี่อย่างจริงจัง เช่น ที่โรงพยาบาลแห่งมหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย ที่พิพิธภัณฑ์ศูนย์วิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งโบรคคินส์ ที่เมืองฟิลาเดลเฟีย หรือว่า ที่สถาบัน -ศิลปศาสตร์แห่งเมืองดทรอยท์ เป็นต้น การศึกษานอกจากจะใช้วิธีผ่าศพมัมมี่โดยตรงก็ยังมีการนำเอาระบบการถ่ายภาพจากแสงเอกซเรย์ 3 มิติ ที่เรียกว่า “**Computerized Axial Tomography (CAT)**” มาใช้ซึ่งนอกจากจะไม่ต้องทำลายมัมมี่ที่ใช้ศึกษาอยู่แล้ว ยังสามารถให้รายละเอียดได้อย่างชัดเจนดวย

จากความเชื่อของมนุษย์นับเป็นเวลาหลายร้อยหลายพันปีมาแล้ว เกี่ยวกับเรื่องของร่างกาย และวิญญาณ โดยที่เชื่อว่าการตายก็คือการที่วิญญาณได้หลุดลอยออกจากร่างที่เคยอาศัยอยู่ ความเชื่อถือของชาวอียิปต์โบราณ คิดว่าวิญญาณที่ใดหลุดลอยออกจากร่างเมื่อถึงเวลาหนึ่งใดเข้าไปสู่โลกอีกโลกหนึ่งซึ่งอาจจะเรียกว่า “โลกของพระเจ้า” และในวันหนึ่งของหน่ววิญญาณนั้นก็ก็จะกลับมา ขอสำคัญเมื่อวิญญาณกลับมาแล้วก็ต้องอาศัยร่างกายอยู่ และร่างกายที่จะอาศัยอยู่ได้ก็จะต้องเป็นร่างกายของตนเองซึ่งครั้งหนึ่งตนได้เคยอาศัยอยู่แล้ว จากความเชื่อถือนี้ การรักษาร่างกายให้คงสภาพไว้เพื่อรอการกลับมาของเจ้าของเดิมจึงเป็นสิ่งที่ชาวอียิปต์โบราณหาวิธีการที่จะทำได้

ทุกสิ่งมีวิวัฒนาการ มัมมี่ก็เช่นกันในยุคก่อนประวัติศาสตร์ของอียิปต์โบราณร่างกายของคนตายได้ถูกห่อไว้ด้วยผ้าหรือเสื่ออย่างลวก ๆ และถูกฝังไว้ในหลุมแคบ ๆ ภายใต้พื้นทรายลึกลงไปไม่กี่ฟุต หลุมที่ฝังก็อาจจะขุดกันอย่างหยาบ ๆ อาจจะมีการอุทิศหรือปุดวย ไม้กระดานบาง แต่ก็ไม่มีศิลปะอะไร การฝังศพแบบนี้ชาวอียิปต์ในยุคนั้นก็ได้พบ- ความจริงข้อหนึ่งว่า ภายใตความรอนระอุของพื้นทรายที่ถูกแสงแดดอันแรงกล้าเผาอยู่ตลอดเวลาศพภายในหลุมหยาบ ๆ นั้นมีสภาพเหมือนถูกอบหรือตากแห้ง และมีผลทำให้ศพนั้น ยังคงสภาพอยู่ได้เป็นเวลานาน การที่ศพไม่เน่าเปื่อยและจากความคิดความเชื่อถือที่ว่าวันหนึ่งวิญญาณที่จากไปก็จะกลับคืนมาอีก

ญาติพี่น้องก็เลยกลัวว่าถ้าศพฟื้นขึ้นมาเมื่อไรก็อาจจะกลายเป็นคนสิ้นไร้ไม้ตอกไปได้
ก็เลยฝังพวกหมอลอยหรือแมแต่เครื่องใช้เครื่องมือในการทำมาหากินเอาไว้ให้ด้วย

เมื่อนานวันเข้า ความตายเป็นสิ่งมนุษย์เริ่มพิถีพิถันกันกับมัน
พิธีรีตองเกี่ยวกับคนตายก็ชักจะมีมากขึ้นหลุมฝังศพชนิดที่ว่าสักแต่ขุดให้มันเป็นรูปเป็นโพรงก็ชักจะไม่เข้าที่เสียแล้ว
หลุมศพจึงเริ่มพัฒนาตัวมันเอง เริ่มจากการที่ต้องขุดอย่างมีศิลปะ มีการก่ออิฐทำผนังหลุม และก็พยายามจัดทำให้เหมือนกับเป็นห้องๆ
หนึ่ง และเพื่อให้อคนตายไดนอน

อย่างสบาย ๆ

เหยียดแขนเหยียดขาได้เต็มที่แทนที่จะต้องถูกมัดให้คุดคู้อยู่ในหลุมรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสซึ่งผู้ตายพูดได้ก็คงจะบ่นว่าอึด
อึดเหลือทน หลุมที่ฝังก็เลยแปรเปลี่ยนมาเป็นลักษณะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ศพเลยสามารถที่จะเหยียดรูปร่างได้เต็มที่
ไม่จบเพียงแค่นั้น เพื่อให้คนตายมีความรู้สึกว่าจะอยู่ในบ้านจริง เนื้อหลุมฝังศพก็เลยต้องก่อสร้างให้รูป -
ทรงคล้ายกับบ้าน มีหลังคามีฝ้าผนังทำห้องนั้น ที่มีฐานะหน่อยก็อาจจะสร้างให้คล้ายๆ กับวังไปเลย
เมื่อหลุมศพถูกวิวัฒนาการมาเป็นอย่างนั้น ศพที่เคยถูก “อบแห้ง” โดยธรรมชาติภายใต้ผิวทรายร้อน ๆ
ก็เลยเป็นอันวางจบกัน ปัญหาเรื่องศพเน่าเปื่อยก็เลยตามมา

ในยุคของราชวงศ์อียิปต์แรก ๆ (ก็ราวๆ เกือบ 3000 ปีก่อนคริสตศักราช) ศพจะถูกห่อ
และมัดอย่างแน่นหนาด้วยผ้าลินินซึ่งอบน้ำยา ศพถูกห่อไว้ด้วยผ้าหนาจนแลดูกลมกละลูกปัด
ถ้าจะเรียกว่ามัมมี่ก็คงเป็นมัมมี่ตุตะ

ลวงเลยมาถึงราชวงศ์ที่สองแห่งอียิปต์ (ประมาณ 2800 ปีก่อนคริสตศักราช)
ความพยายามที่จะแต่งตัวให้มัมมี่ดูหล่อขึ้นก็เริ่มกันตอนนี่ มีการห่อศพด้วยผ้าลินินชุบน้ำยาอย่างพิถีพิถัน การห่อก็ไม่ใช้สักแต่ว่าห่อ ๆ
ไป มีการพันหัวพันขาแขน หรือพันรอบหน้าอก หน้าท้องเป็นสวน ๆ พุดูสวย ๆ
ก็คือพันให้เห็นเป็นรูปทรงของคนไม่ใช่พันแบบให้ตองเตวากภายในห่อผ้านั้นเป็นหมูหรือเป็นคน
แมแต่เนื้อมือนิ้วเท้าก็พยายามพันเนนให้เห็นนิ้วทั้ง 5 (จะได้ไม่เข้าใจผิดว่าก่อนตายอายุหมอนี่นิ้วด้วนหรือเปล่า)

ความพยายามของการศึกษาของนักแต่งศพชาวอียิปต์ **ค้นพบว่าสาเหตุของการเน่าเปื่อยของศพ
อวัยวะภายในมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้มาก** ดังนั้นการทำความสะอาดภายใน
จึงเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้ศพถูกรักษาให้คงทนไต่ยาวนานขึ้น ดังนั้นในปลายราชวงศ์ที่สามแห่งอียิปต์โบราณ (ราว
2600 ปีก่อนคริสตศักราช) การลวงดับลวงไล่ ของศพ-ออกมาจึงเป็นกรรมวิธีสำคัญของนักแต่งศพชาวอียิปต์

ในหลุมฝังศพของราชินีที่สี่แห่งราชวงศ์อียิปต์โบราณ พระนาม “**ราชินีเฮเตเฟเรส**” (Hetepheres)
ซึ่งเป็นพระชายาแห่งสเนฟรู (Snefru) หรือว่าเป็นพระชนนีของกษัตริย์คือออส ใต้มีการคนพบภาชนะหินปูน
ซึ่งภายในบรรจุอวัยวะภายในของราชินี แซ่ไว้ด้วยของเหลวที่เรียกว่าเนตรอน (Natron)
ซึ่งเป็นสารละลายของโซดาชนิดหนึ่ง เป็นที่นาที่ที่ภาชนะนี้มีการปิดผนึกอย่างดีจนของเหลวดังกล่าว
อยู่ในนั้นได้เป็นเวลา 4000 ปี “**ดอง**” เครื่องในของพระราชินีให้คงสภาพไว้ได้อย่างนานแสนนาน

ในช่วงประวัติศาสตร์ของอียิปต์โบราณตั้งแต่ราชวงศ์ที่ 4-5 (2570-2450 ปีก่อนคริสตศักราช)
เทคนิคของการทำมัมมี่ได้มีการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ อย่างมัมมี่ของเพตริค (Peric)
ซึ่งค้นพบโดยนักอียิปต์วิทยาชาวอังกฤษชื่อ วิลเลียม เอ็ม เอฟ เพตริค (William M.F.Petric)
แสดงให้เห็นถึงเทคนิคของการทำมัมมี่ในยุคของราชวงศ์ที่ 5 ศพจะถูกพันมัดด้วยแถบผ้าลินินอย่างประณีต
มีการแสดงถึงรูปลักษณะภายนอกด้วยยางสนชนิดหนึ่ง ซึ่งมีความคงทนถาวรมาก ขนาดนิ้ว
หรือนิ้วของผู้ตายก็ยังแสดงออกให้เห็น สภาพมัมมี่อยู่ในลักษณะเหยียดตรงเต็มส่วนสูง
อวัยวะภายในถูกควานออก มีการทำความสะอาดแล้วอัดให้แน่นด้วยก้อนผ้าลินินอบน้ำยา เทคนิคต่าง ๆ
ที่ไซก็มีผลในการรักษาอวัยวะทุกส่วนในร่างกายให้คงสภาพอยู่ได้อย่างถาวร
แมแต่รูปลักษณะที่ปรากฏภายนอกก็พยายามจัดทำให้คงสภาพไว้
(มัมมี่ของเพตริคนี้ได้ถูกเก็บรักษาไว้ที่วิทยาลัยศัลยกรรมหลวงในกรุงลอนดอน
แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าถูกทำลายไปในสงครามโลกครั้งที่กรุงลอนดอนถูกโจมตีทางอากาศในปี ค.ศ. 1941)

หลักฐานมัมมี่มีอีกชิ้นหนึ่งที่แสดงถึงความเจริญของวิชาการด้านนี้ในยุคราชวงศ์ที่ 5
ค้นพบโดยนักอียิปต์วิทยาชาวอเมริกันชื่อ **ยอร์ช เอ โรสเนอร์** ซึ่งขุดเจอที่ปิรามิดแห่งกิกซา
จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่ามัมมี่ที่พบนี้เป็นศพของเยนตี (Yenty) อัครมหาเสนาบดีในยุคหนึ่ง

มัมมี่ได้ถูกประจุไว้ในโลงศพที่ทำด้วยหินแกรนิต
ถึงแม้ว่าสภาพของมัมมี่จะถูกทำลายไปโดยฝีมือของคนร้ายที่ทำมาหากินกับการขุดสมบัติในสุสานของอียิปต์โบราณ
แต่ก็ยังทิ้งร่องรอยของเทคนิคขั้นสูงในการทำมัมมี่ให้เห็นอยู่
โดยเฉพาะเคาหนาของมัมมี่ถูกรักษาไว้ให้อยู่ในสภาพเดิมได้อย่างน่าทึ่ง

ที่นี้ก็มาถึงยุคราชวงศ์ที่ 6 บ้าง (ราวปี 2340 ก่อนคริสตกาล)
เริ่มมีการใช้ปูนปลาสเตอร์ฉาบหน้าหรือศีรษะบางที่ก็พอกมัมมี่ทั้งตัว
ใบหน้าที่พอกฉาบด้วยปลาสเตอร์มีการเขียนและตกแต่งเป็นรูปใบหน้าอย่างสวยงาม หลังจากพอกหน้า ๆ เข้า
สัปดาห์หรือสองสัปดาห์ก็เลยมองเห็นรูปร่างอื่นในการตกแต่งใบหน้าของมัมมี่ ด้วยการทำเป็นหน้ากากสวม
หน้ากากที่ทำนี้ทำด้วยสารคาร์ตันเนจ (Cartonage) ซึ่งเป็นส่วนผสมของกระดาษปาปิรัส (Papyrus) ผ้า
และปลาสเตอร์รวมกัน หน้ากากที่ทำนี้มีน้ำหนัก แข็งแรง และความคงทนมากกว่า
รวมทั้งสามารถตกแต่งให้สวยงามได้ ผู้เขียนไม่แน่ใจว่าสมมัยนั้นจะมีการทำหน้ากาคาร์ตันเนจออกขายหรือเปล่า
ใครตายแล้วอยากจะสวมหน้ากากแบบไหนจะได้หาซื้อไว้
ภายหลังไม่ใช่แต่เฉพาะศีรษะหรือใบหน้าเท่านั้นที่ปกปิดไว้ด้วยหน้ากาคาร์ตันเนจ
เทคนิคนี้ลามลงไปจนถึงปิดไปทั่วตัวและนี่คือที่มาของโลงศพรูปคน เทคนิคของมัมมี่ดังกล่าวนี้เกิดขึ้นในช่วงราว
2050-1990 ก่อนคริสตกาล หรือที่เรียกว่าเป็นช่วงอาณาจักรยุคกลางของอียิปต์โบราณ

จวบจนถึงยุคอาณาจักรของพระเจ้าทีบส์ (Thebes) ในราว 1550 ปีก่อนคริสตกาล
เทคนิคของมัมมี่พุ่งขึ้นสู่จุดสูงสุด นอกจากอวัยวะภายในจะถูกนำออกมาแล้ว
จัดกลับเข้าไปด้วยผ้าอาบนำมายังมีการดูมัมมี่ออกมาจากกะโหลกอีกด้วย เทคนิคของการใช้สารเคมีต่าง ๆ
มีมากขึ้น สารเคมีบางอย่างถูกฉีดเข้าไปใต้ผิวหนัง เพื่อที่จะรักษาสภาพของผิวหนังให้เปล่งปลั่งมีน้ำมีนวลอยู่ได้นาน
ๆ

จากการฝังศพลงไปหลุมที่ขุดอย่างหยาบ ๆ
ภายใต้พื้นทรายอันร้อนระอุค่อยเปลี่ยนแปลงมาเป็นหลุมที่มีการตกแต่งผนังให้ดูเรียบร้อยเหนือหลุมฝังศพก็มีการก่อ
อุสร่างจำลองเป็นรูปบาน ลักษณะของหลุมศพในยุคอียิปต์ตอน ๆ คอนข้างเล็ก ซึ่งคิดว่าศพคงต้องนอนคุดคู้ภายใน
ต่อมาจึงเปลี่ยนแปลงเป็นหลุมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าซึ่งกว้างยาวพอที่ศพจะนอนเหยียดได้อย่างเต็มที่
ต่อมาศพก็ค่อยเลื่อนขึ้นขึ้น มีการบรรจุลงในหีบศพซึ่งมีทั้งหีบไม้ หินปูน จนถึงหินแข็งอย่างหินแกรนิต

ความคิดของชาวอียิปต์ ไม่ได้หยุดอยู่กับที่ จากหีบศพที่เรียบ ๆ เริ่มมีการตกแต่งจัดทำรอบ ๆ
หีบศพใหญ่มีลักษณะเหมือนพระราชวัง บวกกับความเชื่อถือทางศาสนา
หีบศพบางอันจึงมีการเขียนรูปดวงดาวคู่หนึ่งไว้ด้วย
ด้วยเกรงว่าเจ้าของหีบศพไม่สามารถทัศนโลกภายนอกอันสดใสได้
ภายหลังหีบศพไม่เพียงแต่แกะสลักหรือวาดรูปแต่เฉพาะภายนอก
แม้แต่ภายในก็มีการตกแต่งประดับประดาด้วยคงจะคิดว่าบานจะน่าอยู่ไม่ใช่แต่จะแต่งเฉพาะภายนอก
ภายในก็ต้องหรูด้วย และสิ่งที่จะขาดไม่ได้ก็คือ **ค่านาริกเหนือ -หีบศพ**
เป็นคำสวดอ้อนวอนขอให้พระเจ้าได้ช่วยปกป้องคุ้มครองผู้ที่อยู่ในหลุมนั้นด้วย

แน่นอน ถ้าหีบศพเปรียบเสมือนบ้านก็จะมีแต่ตัวบ้านเฉย ๆ ไม่ได้ ก็มีการวาดภาพเครื่องใช้ เสื้อผ้า เครื่องมือ
เฟอร์นิเจอร์ ตลอดจนอาวุธที่ไซป้องกันตัวบนแผ่นหินข้างหีบศพด้วย ทั้งนี้เพื่อเอาไว้ให้ผู้ตายได้ใช้สอย

จะเห็นว่าความคิดที่จะจัดเตรียมของใช้ต่าง ๆ ไว้ให้สำหรับคนตาย ยังมีอยู่มาจนถึงปัจจุบัน
ในพิธีกรรมของจีน บรรดาเครื่องใช้ไม่สอยที่ทำด้วยกระดาษถูกเผาในพิธีเพื่อจัดส่งให้คนตายนำไปใช้ในภพหน้า
และกำหนดจนถึงขั้นในปัจจุบันนี้สิ่งที่เผาส่งไปไหนนอกจากบานพรอมที่ติด แล้วยังมีรถคันใหญ่ ๆ
(บางทีก็ระบุยี่ห้อเบนซุหรือวอลโว่ลงไปด้วย) ที.วี. สีตลอดจนตู้เย็น หม้อหุงข้าวไฟฟ้า
คิดว่าในอนาคตข้างหน้าโรงไฟฟ้าในเมืองก็มีหวังต้องขยายโรงงานแถม
และน้ำมันก็คงจะต้องขึ้นราคาเพราะไซรถกันเยอะ

ต่อมาหีบศพก็เริ่มเปลี่ยนแปลงมาทำจำลองเป็นรูปคน มีการแกะสลักหน้าตาอวัยวะต่าง ๆ
ส่วนใหญ่มักจะทำเป็นรูปคนยืนเหยียดตรง มือทั้งสองผสานไว้ที่หน้าอก
หีบศพรูปคนเหล่านี้เก็บไว้ในหลุมฝังศพที่ก่อสร้างเป็นรูปอาคารอีกทีหนึ่งบางที่อาจมีหลาย ๆ หีบรวมอยู่ในหลุมเดียวกันก็ได้

ภายหลังเมื่อมีการควานเอาอวัยวะภายในของศพก่อนจะมาเป็นมัมมี่ อวัยวะเหล่านี้ก็ต้องถูกเก็บรักษาด้วย

จึงจะต้องมีการจัดทำภาชนะเพื่อที่จะเก็บอวัยวะเครื่องในเหล่านี้ ภาชนะพวกนี้มีชื่อเฉพาะเรียกว่า **คาโนปิค (Canopic)** มาจากชื่อของคาโนปัส (Canopus) นักรบแห่งเมนาเลียส (Menaleus)

ซึ่งศพของเขาถูกเก็บไว้ในภาชนะรูปทรงคล้ายตุ่ม (คือป่องกลาง) มีฝาครอบทำเป็นรูปหัวคน ด้วยเหตุนี้คาโนปิคจึงมีลักษณะคล้ายตุ่มมีฝาครอบ แต่มีทั้งหมด 4 ฝาด้วยกัน

เนื่องจากตัวภาชนะบรรจุเครื่องในเหล่านี้ถูกแบ่งออกเป็น 4 ส่วน แต่ละส่วนก็บรรจุอวัยวะสำคัญ 4 อย่าง ด้วยกันคือ ตับ กระเพาะ ปอดและลำไส้ใหญ่ (ถ้าเป็นเครื่องในหมู่มองแล้วชวนให้หิวข้าว) และ แต่ละช่วงที่บรรจุ - เครื่องในเหล่านี้ มีน้ำยาที่เรียกว่าเนตรอน (Natron) อยู่ด้วย เป็นที่นาสั่งเกิดวาวอวัยวะดังกล่าว 4 อย่างนี้ไม่มีหัวใจอยู่ด้วย เนื่องจากนักศพชาวอียิปต์ถือว่า ห้ามควักหัวใจ-ออกจากตัวศพ

ในตอนต้น ๆ ฝาครอบหรือฝาปิดของคาโนปิคทำเหมือนๆ กันหมด ต่อมาฝาครอบเหล่านี้เริ่มมีการแกะสลักเป็นรูปของ “ผู้คุมครองทั้ง 4” ซึ่งได้แก่อิมเซตี (Imsety) แกะสลักเป็นรูปหัวคน เดวอูเตฟ (Dewau-mautef) แกะสลักเป็นรูปหัวหมา ฮาปี (Hapy) แกะสลักเป็นรูปหัวลิงและสุดท้ายเคเบเฮสเนเวท (Kebehsnewet) แกะสลักเป็นรูปหัวเหยี่ยว (แต่ละห่านวนแต่อกชื่อยาก ๆ ทั้งนี้ ขอภัยด้วย) ผู้ปกป้องทั้งสี่ก็ดูแลอวัยวะสำคัญแต่ละอย่างไป สิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่คนเป็นทำให้อียิปต์โบราณก็คือ “คนไซ” เพราะคิดว่าถึงแม้อียิปต์จะมีเครื่องไซไม้อายุที่จัดทำไว้ให้แล้วมากมาย แต่ถาขาดคนรับไซชีวิตก็คงไม่สุขสบายเท่าที่ควร ดังนั้นในพิธีศพสิ่งที่ขาดไม่ได้ก็คือจัดหาคนไซให้กับผู้จากไปด้วย ในตอนแรก ๆ ก็ใช้วิธีการวาดภาพเอาต่อมาก็จัดทำเป็นรูปปั้นซึ่งอาจจะทำด้วยดินเหนียว สีผึ้ง หรือแกะสลักด้วยไม้ ต่อมาในราวยุคราชวงศ์ที่ 12 แห่งอียิปต์โบราณ ตัวแทนที่จะส่งไปเป็นคนรับไซของผู้ตาย ก็ทำเป็นรูปมัมมี่ด้วย มีการพันด้วยผ้าลินินและบรรจุไว้ในหีบศพจำลองขนาดเล็ก ๆ รูปลักษณะเหล่านี้มีชื่อเรียกว่า “ชาวับติ” (Chawabti) ซึ่งมีความหมายว่า “ผู้ชานรับ” เพื่อที่ผู้ตายที่ต้องการไซเมื่อเรียกขึ้นมาแล้ว ผู้รับไซนี้จะชานรับคำสั่ง ชาวับติมักทำเป็นรูปมัมมี่บางที่มีมือทั้ง 2 ข้างประสานไว้ที่อกหรือบางทีก็ทำเป็นรูปเครื่องมือต่าง ๆ เช่น จอบ เสียม ตะครา ให้ถือเอาไว้และสิ่งที่ขาดไม่ได้ก็คือคำจารึกคำสวดที่พอจะแปลได้ตามความหมายว่า

“โอ..ชาวับติเจ้าเอ๋ย ถ้านาย..(ออกชื่อคนตาย) เรียกไซเจ้าเมื่อไรไม่ว่าจะให้ทำไรไถนา ทดน้ำขนส่งทราย เพื่อเห็นแก่พระเจาก็ขอให้เจ้าชานรับมา..ข้าพรมที่จะทำแล้วขอรับ”

จากความเชื่อของชนชาวอียิปต์โบราณในเรื่องของชีวิตหลังความตายว่าวันหนึ่งชีวิตนั้นจะกลับคืนมา เป็นแรงบันดาลใจให้ชาวอียิปต์โบราณคิดค้นหาวิธีจะรักษาร่างกายเอาไว้เพื่อรอการกลับมาชีวิตอีกครั้งหนึ่ง และชาวอียิปต์โบราณทำได้ด้วยวิทยาการสมัยโบราณ ที่แม่คนสมัยนี้ซึ่งเวลาได้ดูวงเวียนมาแล้วสีฟันก็ยังคงตั้ง และจากการศึกษาเราทราบว่า กวามมัมมี่จะวิวัฒนาการจนถึงสูงสุดของมัน มันก็ต้องใช้เวลาในการทำเหมือนกัน และถึงแม้จนถึงขีดสูงสุดของมันก็ต้องใช้เวลาในการพัฒนาเหมือนกัน และถึงแม้จนถึงปัจจุบันนี้ไม่มีจากหลุมตลอดจนจากปิรามิดต่างๆในอียิปต์ไม่มีสีร่างเดียวที่จะฟื้นขึ้นมาเพื่อบอกความลับในยุคนี้กับนักวิทยาศาสตร์ของเรา จากเรือนร่างที่คงทนต่อสุกับ -ความเนาเปื่อยมาจนถึงเดี๋ยวนี้ก็พอเพียงแล้ว นักวิทยาศาสตร์และนักโบราณคดีของเราพยายามจนถึงประวัติศาสตร์ในยุคและเดี่ยวนี้นักวิทยาศาสตร์ทางด้านการวิเคราะห์ด้วยแสงเอกซเรย์ ทั้งแบบธรรมดา และ axial tomography ถูกนำมาใช้ด้วย ก็ยังทำให้เราศึกษาและรู้เรื่องราว ของชนชาติอียิปต์โบราณได้มากยิ่งขึ้น ทั้งทางด้านโบราณคดีหรือ -นิเวศวิทยา เช่น จากการศึกษาหมัมมี่ของเซเคนเนเรที่ 2 ของนักวิทยาศาสตร์ชาวเยอรมันชื่อ (Erhard Metnel) โดยการวิเคราะห์แสงเอกซเรย์พบวามองของเซเคนเนเรที่ 2 ได้รับบาดเจ็บจากรอยแผลที่เกิดชาน ซึ่งตามประวัติศาสตร์ระบุว่าเขาบาดเจ็บจากสนามรบและพบต่อไปว่าแขนข้างหนึ่งของเขาเป็นอัมพาตไปซึ่งก็คงเนื่องจากบาดแผลที่สมอง แต่จากการวิเคราะห์ที่ละเอียดพบว่ามัมมี่เกิดจากหอกปรากฏอยู่ที่หลังใบหูซ้าย จึงช่วยสงสัยว่าเซเคนเนเรที่ 2 อาจถูกลอบสังหารทางข้างหลังก็ได้

นอกจากนี้การศึกษาด้วยแสงเอกซเรย์ทำให้เรารู้ว่าฟาโรห์แต่ละคนในอดีตมีสุขภาพเป็นอย่างไรบ้าง เช่น เราสามารถนึกถึงภาพฟาโรห์ซิปตาห์ (Siptah) คงจะไม่สามารถเสด็จไปไหนมาไหนด้วย ลำพังพระองค์เองหรือไม่ก็อาจจะต้องมีไมเทายัน เพราะจากแสดงเอ็กเรย์พบว่าฟาโรห์ซิปตาห์เป็นโรคโปลิโอ หรือนึกถึงภาพของฟาโรห์รามเสสที่ 2 (Ramesses II) พระองค์ต้องเป็นคนที่แข็งแรงกระฉับกระเฉงเพราะตรวจพบว่าพระองค์มีเส้นโลหิตที่แข็งแรงมาก แถมพันก็คงทนถาวร รับกับประวัติศาสตร์ที่ระบุว่าฟาโรห์รามเสสที่ 2 มีชีวิตยืนยาวถึง 90 ปีโดยสิ้นพระชนม์ในปี 1216 ก่อนคริสตกาล

หรือจากการวิเคราะห์ซากมัมมี่นิรนามที่เรียกว่า PUM II (มัมมี่ตัวที่ 2) ที่อยู่ในพิพิธภัณฑ์ของมหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย) พบวามัมมี่ตัวนี้เป็นโรคปอดซึ่งเกิดจากสารคาร์บอนและซิลิกาที่เกาะแน่นสะสมอยู่

ซึ่งก็พอจะเชื่อได้ว่าชาวอียิปต์โบราณคงจะเป็นโรคปอดกันมากอันเนื่องมาจากต้องสูดหายใจเอาละอองทรายและเศษผงของหินเขาปอดเป็นประจำส่วนการบอบที่คนพบในปอด ก็สันนิษฐานว่ามาจากควันของการก่อกองไฟ และจากควันของตะเกียงน้ำมัน

ใน PUM II ยังคงค้นพบไข่ของพยาธิตัวกลมอีกด้วย (บางท่านอาจจะสงสัยว่าไข่ของพยาธิทำไมถึงอยู่ติดนักทนอยู่ได้เป็นเวลาตั้งหลายพันปี ทั้งนี้เนื่องมาจากยุงที่สืบหรือปัญญาชนใช้ในการรักษาศพมัมมี่มีผลทำให้ไข่ของพยาธิเหล่านี้ถูกรักษาเอาไว้ได้ด้วย) ซึ่งพยาธิตัวกลมนี้เป็นพยาธิที่พบได้ทั่วไปในประเทศร้อนซึ่งมีลักษณะดินชื้น และไข่ของมันแพร่หลายได้ดีโดยติดไปกับอุจจาระ แสดงว่าสุขภาพในยุคของอียิปต์โบราณก็ยังไม่ดีนัก

นอกจากนี้การใช้เทคนิคของแสงเอกซเรย์ ยังเป็นการช่วยลำดับญาติโกโหติกาของฟาโรห์ในประวัติศาสตร์อีกด้วย อย่างเช่นจากการวิเคราะห์ของอาจารย์เจมส์ อี. แฮร์ริส (James E. Harris) แห่งมหาวิทยาลัยมิชิแกนด้วยการใช้เทคนิคการฉายแสงเอกซเรย์เพื่อถ่ายภาพของกะโหลกศีรษะในรูปของ 3 มิติพบว่ามัมมี่ตัวหนึ่งที่ขุดพบในหลุมฝังศพของฟาโรห์อามุนโฮเตปที่ 2 (Amunhotep II) ซึ่งเดิมทีไม่ทราบว่าเป็นมัมมี่ของใคร จากการวิเคราะห์นี้เขาหลงความเห็นว่ามัมมี่นี้คือราชินีไทย (Tiye) ก็คือพระชายาของฟาโรห์อามุนโฮเตปที่ 2 เนื่องจากมีการเปรียบเทียบโครงสร้างของกะโหลกศีรษะของพระนางกับพ่อแม่ และเมื่อยังมีการวิเคราะห์สารเคมีในเส้นผมเปรียบเทียบกับเส้นผมที่เก็บไว้ในลิ้นอกเกตซึ่งฝังไว้ในหลุมศพของตุตันคามัน (Tutankhamun) พระญาติของเธอด้วยแล้ว ยิ่งแน่ใจเขาไปใหญ่

มัมมี่ในสุสานแห่งอียิปต์โบราณไม่ใช่เป็นสิ่งที่น่าสนใจสำหรับนักโบราณคดีเท่านั้น แต่ยังเป็นยอดสนใจของเหล่านักจิตวิทยาที่ต้องการจะค้นหาสมบัติจากมัมมี่และสุสานที่ฝังอีกด้วย พุดง่าย ๆ ก็คือพวกเหล่านี้หาหินกับผีทั้ง ๆ ที่สถานที่เหล่านั้นว่างเปล่า ลึกลับ น่าสะพรึงกลัว แต่ความโลภจะอย่างสามารถทำอะไรต่อมิอะไรก็ได้ แม่แต่จะเลื่อยเศียรพระพุทธรูปแบบที่เราเคยเห็นมาแล้วหลายรายโดยไม่เกรงกลัวต่อบาปต่อกรรม